

Het college van B&W van de gemeente Delft
t.a.v. de wethouder Zorg en Wijken, de heer R. de Prez
Postbus 78
2600 ME Delft

Delft, 19 augustus 2014
Betreft: Advies over de brief inzake Inkoop Jeugd en Inkoop Wmo

Geacht college,

De WMO-raad ontving de conceptbrief over voorgenomen besluiten, uitkomsten en voortgang vanuit de regionale samenwerking rondom de inkoop Jeugd en de inkoop Wmo en wat dit betekent voor Delft met het verzoek om op korte termijn te adviseren. Zoals in de inleidende woorden van uw brief wordt gesteld bestaat er samenhang tussen de inhoud van deze brief en de notitie Toegankelijke hulp en zorg. Dit advies moet dan ook in samenhang met ons advies over die notitie worden gelezen.

De opzet van het advies is als volgt. Na een aantal algemene opmerkingen zal op de verschillende onderdelen van de brief worden ingegaan.

Algemeen

- Het gemeentelijk inkoopbeleid moet voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen. Zo stelt de Wmo dat de laagste prijs niet het enige criterium mag zijn. Er moeten ook andere criteria zijn, waaronder in ieder geval kwaliteit. De wet laat veel beleidsvrijheid aan de gemeente voor de concrete invulling van de kwaliteitseisen ten aanzien van voorzieningen, beroepskrachten en het doen van onderzoek naar de ervaringen van klanten. Een regeling die een goede inbreng vanuit klantenperspectief garandeert is daarom gewenst.
- Vanuit het perspectief van de klant zijn er diverse onderwerpen of thema's die van belang zijn voor het inkoopbeleid van de gemeente. Het landelijk kennisinstituut voor sociale vraagstukken MOVISIE heeft onlangs op basis van onderzoek bij cliëntenorganisaties aandachtspunten voor het inkoopbeleid benoemd. Een aantal punten die de WMO-raad ook voor Delft van belang acht worden hier genoemd:
 1. Zelfregie staat centraal en bij de keuze van aanbieders is het uitgangspunt dat de zelfregie van de klant wordt vergroot.
 2. Keuzevrijheid van de klant moet centraal staan, hetzij door een keuze uit meerdere aanbieders, hetzij door de mogelijkheid van het persoonsgebonden budget (pgb).
 3. Bied ruimte voor gezamenlijke initiatieven van burgers. In het inkoopbeleid moet ook ruimte worden geboden aan maatschappelijke initiatieven van burgers zelf. Het moet niet zo zijn dat het hele budget via aanbesteding wordt ingezet. Burgerinitiatieven zoals zorgcoöperaties zijn een goed middel om de betrokkenheid van burgers bij hun directe leefomgeving te vergroten.
 4. Creëer ruimte voor vernieuwing van het aanbod. Die ruimte kan er bij voorbeeld komen door het pgb, door een budget voor innovatie waarvan elke organisatie gebruik kan maken en door het toelaten van nieuwe initiatieven ook tijdens de looptijd van een contract. Burgers zouden hun pgb's gezamenlijk moeten kunnen inzetten in vernieuwende initiatieven.

5. Zie toe op de kwaliteit en medezeggenschap van aanbieders. Klanten moeten nauw betrokken worden bij het toezicht op de wijze waarop instellingen concreet invulling geven aan het contract dat zij met de gemeente hebben gesloten. Dat geldt vooral voor het kwaliteitsbeleid en de medezeggenschap. Bij voorbeeld: wordt de zelfregie van de klant daadwerkelijk nagestreefd, hoe goed functioneert de medezeggenschapsraad, leveren de onderzoeken naar klantervaringen iets op, zijn ervaringsdeskundigen betrokken bij de bijscholing van de medewerkers. Het meten van de kwaliteit van de verleende ondersteuning moet niet gebeuren aan de hand van professionele standaarden en afvinklijsten, maar via ervaringen van de klanten. Bij de aanbieders moet adequate expertise in het omgaan met andere culturen aanwezig zijn.
6. VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking: Dit verdrag biedt na ratificatie in 2015 een kader voor het stimuleren van de integratie en participatie van mensen met een beperking en dient daarom te worden opgenomen in het (inkoop)beleid van gemeente en instellingen.

Hoofdstuk 1 en 1a

- Het concept Regionaal Uitvoerings Programma RUP 2015 is de basis van de voorgenomen besluiten over de inkoop Jeugd. Dit stuk is voor de WMO-raad onbekend. Graag zouden wij deze ontvangen.
- Er wordt gesproken in het kader van het Regionaal Transitiearrangement RTA over een innovatieagenda. De keuzes die hierin voor Delft zijn gemaakt zijn niet bekend. Graag worden wij over de keuzes die van invloed zijn op Delft nader geïnformeerd.
- Er is gekozen voor de contracteringsvorm van "relationeel contracteren". Naast het feit dat er binnen de samenwerking in H4 verband voor een vorm wordt gekozen vraagt de WMO-raad zich af wat hier voor het Delftse de voor- en nadelen van zijn.
- Is er een alternatief plan als het ramingsverschil van € 1,27 miljoen voor Delft vastgesteld wordt. De WMO-raad is benieuwd naar ideeën en de berekeningen die hieraan ten grondslag liggen. De onzekerheid rond de financiën en vooral de krappe tijdsspanne waarin alles moet worden geregeld, dwingen er toe om tijdelijke oplossingen te bedenken, met name bij de bezetting van Keerpunt Delft Toegang Jeugd. Wanneer er structureel te weinig geld blijkt te zijn mag de oplossing niet eerst worden gezocht in het korten van het budget voor de klanten, maar eerder in het drukken van de organisatiekosten.
- Verschil inzet CJG/ sociaal wijkteam en de inzet van specialistische hulp voor de jeugd is voor de WMO-raad onduidelijk. Hoe en wanneer wordt er vanuit de wijkteams doorgezet naar de specialistische hulp?

Hoofdstuk 1b

- De WMO-raad heeft geen separaat voorstel ontvangen over de overbruggingsvorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie. Graag ontvangen wij deze alsnog. De kosten van de organisatie zijn geraamd behalve die van administratieve taken. Zijn die inmiddels ook bekend?
- Het is juist om een knip aan te brengen in het beleid en de uitvoering van inkoop en beheer. Wie gaat de feitelijke betalingen aan de instellingen uitvoeren? Doen de gemeenten dat zelf? En zo ja is het de bedoeling dat dit alleen in de aanloopfase zo is geregeld?
- Het is goed, zoals in het voorstel beschreven, om het inkoopbeleid en de voorwaarden regionaal af te stemmen. Er zal wel aandacht moeten zijn voor de juiste verdeling van het budget. Budget verdelen naar vraag, niet direct naar rato van inwoners. Is voor Delft helder waar de hulpvragen uit bestaan in vergelijking met de Haagse regio en of er met juiste argumenten afgeweken wordt van deze rato?
- Wat betekent de toezegging van Delft om medewerkers van Bureau Jeugdzorg Toegang in te zetten in het lokale toegangsteam. Wat betekent dit voor de huidige werknemers in het Delftse?

Hoofdstuk 2

- Het gezamenlijk inkopen in H4 verband juichen wij toe. Het is wel zaak de schaalvoordelen, efficiency en volumewinst uit te nutten en hierbij het behoud van kwaliteit in het oog te houden. Het is verstandig om gebruik te maken van de expertise van DSW. Uit welke geldstroom wordt DSW hiervoor betaald? De raad vraagt zich af welke ideeën er zijn na het overbruggingsjaar met zorgkantoor DSW.

- Continuïteit en kwaliteit van zorg: Zorgvragers met een afgegeven indicatie behouden in 2015 hun recht op zorg. Wat heeft dit voor gevolgen voor nieuwkomers als het budget kleiner wordt? Toetsing van kwaliteit: van groot belang is dat de ervaringen van de klanten bij de toetsing worden betrokken. Toetsing aan de hand van professionele standaarden en afvinklijsten levert weinig waardevolle gegevens op. Er wordt gesproken over het gebruik van verschillende methodes om kwaliteit te toetsen. Het is onduidelijk wat hier de ideeën over zijn. Dit vraagt dan ook om nadere uitwerking.
- Het is voor de WMO-raad niet duidelijk hoe door deze wijze van inkoop innovatie gestimuleerd wordt en welke vermeende positieve uitwerking dit heeft op de voorgenomen bezuinigingen. Combineren van formele en informele ondersteuning moet wel vrijwillig gebeuren. Het gaat bij informele ondersteuning ten slotte om 'vrijwilligers'. Recent omschreef minister Asscher (Sociale Zaken) traditioneel vrijwilligerswerk als volgt: 'Hieronder wordt verstaan onverplichte activiteiten die doorgaans een aanvullend karakter hebben op bestaande maatschappelijke voorzieningen binnen een organisatie die een ideële doelstelling heeft of een maatschappelijk nut nastreeft. De te verrichten activiteiten worden niet beloond en worden normaal gesproken niet door betaalde werknemers verricht.'
- Het benoemen van heldere resultaten, het contractueel vastleggen hiervan en hierop sturen vragen om een duidelijke regierol van de gemeenten.
- Welke (kwaliteitseisen) eisen worden nu concreet gesteld en op welke wijze gaat de gemeente Delft de resultaten monitoren en indien nodig hierop bijsturen?
- Over de inzet van PGB, Wtcg en CER worden nog nader keuzes gemaakt. De WMO-raad wil hier graag over meedenken.
- In 2018 dient er een bezuiniging van 28% (ten opzichte van het macrobudget 2013) geëffectueerd te zijn. De WMO-raad is benieuwd naar de visie van de gemeente om dit voor het gehele sociale domein te realiseren.

Tot slot

De gemeente staat voor een grote uitdaging nu zoveel veranderingen in het sociale domein in zo korte termijn moeten worden uitgevoerd en beslissingen moeten worden genomen die grote invloed zullen hebben op de burgers van Delft die zorg en ondersteuning nodig hebben. De WMO-raad levert daar graag zijn bijdrage aan.

Altijd tot nadere toelichting bereid, namens de WMO-raad,

A.J. Duymaer van Twist, voorzitter